

De Liempdse Scheeken tussen gemeijnt en Wederopbouw

Auteur: Ger van den Oetelaar

Jaar van uitgave: 2015

Omvang: (harde band, gebonden, 128 pag.)

Uitgave: Natuurwerkgroep Liempde.

Drukker: Pictures Publishers

Prijs: € 15,-

Beschrijving:

De Scheeken is een Liempds gebied dat bij vele Liempdenaren in het collectieve geheugen zit. Het is het grensgebied met *Sint-Oedenrode/Boskant* en met *Best/De Vleut*. Het natte gebied moet in de middeleeuwen één groot natuurgebied zijn geweest.

Van oudsher tot de 19e eeuw waren de Liempdenaren actief in *Het Broek*. Zij waren afhankelijk van alles wat hier aanwezig was en groeide. Daarbij ging het om graasgebieden voor vee, maar ook om hout voor de kachel of de bakoven.

Vanaf het begin van de 20e eeuw kwamen enkele gebieden in *De Scheeken* gevoelsmatig wat meer op een afstand te liggen, namelijk *Hezelaarsbroek* en *Goossenbunder*, daar zaten ontginners van buiten. De Liempdse gemeentebossen bleven echter altijd dichtbij; de Liempdenaren bleven daar kachelhout hakken en klompenpopulieren kopen. De ontginners van buiten en tegelijkertijd de grootste boeren van Liempde, maakten wel deel uit van de Liempdse gemeenschap. De een werd actief in een Liempdse paardenorganisatie, de ander werd wethouder en voorzitter van de *Boerenbond*.

In het midden van de 20e eeuw stond *De Scheeken*, via de ruilverkaveling nog in het teken van de wederopbouw, gericht op vergroting van de landbouwproductie. Vanaf het derde kwart van de 20e eeuw deden andere maatschappelijke belangen hun intrede. Landschap en natuur kwamen als belang steeds nadrukkelijker naar voren. Wat al tijdens de voorbereiding van de *Ruilverkaveling De Scheeken* bleek, wordt nu van groter belang. *De Scheeken* wordt qua landschap en qua natuurwaarde hoog gewaardeerd. Vanaf die tijd worden grote delen van de gebieden overgedragen aan een natuurbeheerder.

Anno 2016 is het grootste gedeelte van de Liempdse *Scheeken* in handen van *Brabants Landschap*, dat er alles aan doet om de natuur- en landschapswaarde nog meer te versterken. Daarmee lijkt de cirkel rond. De middeleeuwse natuur is 21e-eeuwse natuur geworden.

Via deze publicatie willen we juist ook die tussenfase, de fase van ontginners, pioniers, landbouwers en wederopbouwers-ruilverkavelaars niet vergeten. De bouwers van de *Gerritshoeve* en de *Anna-Hoeve* in respectievelijk het *Hezelaarsbroek* en de *Goossenbunder* hebben bloed, zweet en tranen geleverd om het taaie, natte gebied productief te maken. Hun huidige familieleden bevestigen dit in verschillende gesprekken. Samenwerking is een belangrijk onderdeel geweest bij deze publicatie, niet alleen tussen de organisatoren, maar met name ook met de verschillende familieleden van de ontginners, die nu nog steeds erg bij hun Liempde-verhaal betrokken zijn. De familienamen Gerritzen, Dierking, Arts, Bressers, Deckers, Van Asten en Smolders worden op deze manier niet vergeten.